

ROK DWUDZIESTY PIĄTY

ZESZYT DRUGI

RUCH PRAWNICZY EKONOMICZNY i SOCJOLOGICZNY

ORGAN
UNIWERSYTETU IM. A. MICKIEWICZA
I WYŻSZEJ SZKOŁY EKONOMICZNEJ
W POZNANIU

KWARTAŁ DRUGI

WARSZAWA — POZNAŃ 1963
PAŃSTWOWE WYDAWNICTWO NAUKOWE

KOMITET REDAKCYJNY

Redaktorzy

Alfred Ohanowicz (Redaktor naczelny i redaktor działu prawniczego), Stanisław Smoliński (Zast. redaktora naczelnego i redaktor działu ekonomicznego), Stanisław Kowalski (Zast. redaktora naczelnego i redaktor działu socjologicznego), Adam Łopatka (Sekretarz redakcji), Stanisław Borowski (Zast. sekretarza redakcji)

Członkowie

Wiktor Jaśkiewicz, Alfons Klafkowski, Seweryn Kruszczyński, Władysław Markiewicz, Tadeusz Molenda, Tadeusz Szczurkiewicz, Stanisław Waszak, Franciszek Wróblewski, Zbigniew Zakrzewski, Marian Zimmermann

Sekretarz techniczny: Anna Michalska

Adres Redakcji

Poznań, ul. Czerwonej Armii 90, Coll. Iuridicum UAM
pokój 87, tel. 546—60

Copyright by

Państwowe Wydawnictwo Naukowe
Warszawa 1963

Printed in Poland

PAŃSTWOWE WYDAWNICTWO NAUKOWE — ODDZIAŁ W POZNANIU
Zamówienie 208/230. — Nakł. 734+126 egz. — Ark. wydaw. 31,25. — Ark. druk 25,12
Papier druk. sat. V kl. 70 g. 70×100 cm. — Oddano do składowania 13. IV. 1963 roku.
Podpisano do druku 25. VI. 1963 r. — Druk ukończono w czerwcu 1963 r. — P-4
Cena zł 30,—

DRUKARNIA UNIW. im. A. MICKIEWICZA — POZNAŃ, UL. FREDRY 10

SPIS TREŚCI

I. ARTYKUŁY

Adiunkt Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu, dr Witold Dąbrowski, <i>O leninowskiej koncepcji prokuratury</i>	1
Doc. Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu, dr Bolesław Wiewióra, <i>Zagadnienia zwierzchnictwa terytorialnego w orzeczeniach Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości z lat 1960—1962</i>	13
Prof. Szkoły Głównej Planowania i Statystyki w Warszawie, dr Maciej Świącicki, <i>Norma pracy — problematyka prawna</i>	31
Adiunkt Uniwersytetu Warszawskiego, dr Jerzy Jakubowski, <i>Rola zwyczaju handlowego przy sprzedaży w polskim handlu zagranicznym</i>	43
Prokurator, mgr Henryk Popławski (Łódź), <i>Usiłowanie z zamiarem ewentualnym</i>	65
Prof. Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu, dr Tadeusz Cyprian, <i>Projekt nowego kodeksu karnego Niemieckiej Republiki Federalnej</i>	79
St. wykładowca Wyższej Szkoły Ekonomicznej w Poznaniu, dr Wacław Wilczyński, <i>Kryterium optymalnego wykorzystania zasobów w gospodarce socjalistycznej</i>	105
Adiunkt Wyższej Szkoły Ekonomicznej w Poznaniu, dr Zygmunt Kowalczyk, <i>Dochód narodowy a koncepcja rachunkowości społecznej</i>	119
Adiunkt Wyższej Szkoły Ekonomicznej w Poznaniu, dr Konstanty Eckhardt, <i>Statystyczne porównanie jako podstawa badania rozwoju zatrudnienia w gospodarce narodowej</i>	131
Docent Wyższej Szkoły Ekonomicznej w Poznaniu, dr Stanisław Borowski, <i>Rezerwy siły roboczej w rolnictwie jako przedmiot badań statystycznych</i>	145
St. asystent Wyższej Szkoły Ekonomicznej w Berlinie, dr Erich Strohbach, <i>O niektórych teoretycznych problemach statystycznego mierzenia płodności ludnościowej</i>	163
Adiunkt Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu, dr Kazimierz Oryl, <i>Niektóre aspekty technologicznych przemian zatrudnienia w gospodarce krajów kapitalistycznych</i>	171
Adiunkt Wyższej Szkoły Ekonomicznej w Poznaniu, dr Stanisław Wierzhosławski, <i>Wpływ techniki obserwacji na wyniki badań ankietowych (Na przykładzie badań nad efektywnością handlu)</i>	191
Prof. Uniwersytetu Warszawskiego, dr Seweryn Żurawicki, <i>Rozwój badań operacyjnych i wycień maszynowych w odniesieniu do zagadnień gospodarczych</i>	211

Prof. Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu, dr Czesław Znamierowski, <i>Zastępca i organ</i>	221
Mgr Bożenna Chmielewska (Instytut Zachodni), <i>Problemy stabilizacji ludności wiejskiej na Ziemiach Zachodnich</i>	243

II. PRZEGLĄD PIŚMIENICTWA

K. Opałek, <i>Problemy metodologiczne nauki prawa</i> , Warszawa 1962, PWN, ss. 363 (rec. Adam Łopatka, Anna Michalska)	269
K. Biskupski, <i>Zarys prawa państwowego PRL oraz niektórych państw obcych</i> , Warszawa 1962, PWN, ss. 282; A. Burda, <i>Polskie prawo państwowe</i> , Warszawa 1962, PWN, ss. 296 (rec. Karol Marian Pospieszalski)	272
G. L. Seidler, <i>Doktryny prawne imperializmu, Studia z historii doktryn</i> , Kraków 1962, Wyd. Literackie, ss. 174 (rec. Henryk Olszewski, Dionizy Wojtkowiak)	276
O. E. Leist, <i>Sankcii w sowieckim prawie</i> , Moskwa 1962, Gos. Izd. Jurid. Lit., ss. 237 (rec. Anna Michalska)	279
A. W. Mickiewicz, <i>Subiekty sowieckiego prawa</i> , Moskwa 1962, Gos. Izd. Jurid. Lit., ss. 212 (rec. Józef Nowacki)	282
<i>Cosudarstwiennyj biudżet SSSR</i> , pod red. A. M. Aleksandrowa, Moskwa 1961, Gosfinizdat, ss. 560 (rec. Andrzej Komar)	285
I. I. Karpiec, <i>Indywidualizacja nakazania w sowieckim ugołownom prawie</i> , Moskwa 1961, Gos. Izd. Jurid. Lit., ss. 150 (rec. Maria Jaskłowska)	287
F. Castberg, <i>Problems of Legal Philosophy</i> , Oslo 1957, Oslo University Press-London, ss. 120 (rec. Jerzy Wróblewski)	291
E. Wiszniewski, <i>Działalność usługowa handlu uspołecznionego w okresie planu sześcioletniego</i> , Warszawa 1961, Biblioteka Instytutu Handlu Wewnętrznego, ss. 180 (rec. Zbigniew Zakrzewski)	295
M. Pohorille i A. Woś, <i>Motywy produkcyjnych decyzji chłopów</i> , Warszawa 1926, PWE, ss. 150 (rec. Klemens Ratajczak)	298
S. Kruszczyński, <i>Problem kształtowania się przychodów i kosztów, Studium analityczno-krytyczne</i> , Poznań 1962, ss. 169 (rec. Wacław Wilczyński)	302
A. Zwass, <i>Wielkość i struktura obiegu pieniężnego</i> , Warszawa 1962, PWN, ss. 290 (rec. Zenobia Knakiewicz)	306
<i>Ekonomika przedsiębiorstwa przemysłowego</i> , praca zbiorowa, Warszawa 1962, PWE, ss. 465 (rec. Józef Boroń)	311
W. Krencik, <i>Badania polityki zatrudnienia i płac w gospodarce socjalistycznej</i> , Warszawa 1962, PWN, ss. 319 (rec. Mieczysław Przedpeński)	314
<i>Stan i funkcjonowanie rynku kredytowego w głównych państwach kapitalistycznych</i> (rec. Józef Zajda)	317
G. Colm, T. Geiger, <i>The Economy of the American People</i> , Washington 1961, National Planning Association, ss. X + 200 (rec. Jerzy Tetzelaw)	323
A. Piatier, <i>Équilibre entre développement économique et développement social</i> , Paryż 1962, Éditions Génin, ss. 181 (rec. Wojciech Karpiński)	320

S. Judek, <i>Canada's Persistent Unemployment Problem</i> , Labour Surplus Market Areas, The Senate of Canada Proceedings of the Special Committee of the Senate on Manpower and Employment, No 7, Ottawa 1961, ss. 136 (rec. Bohdan Gruchman, Stanisław Popowski)	331
<i>La coordination des politiques conjoncturelles en Europe</i> , Cahiers de l'Institut de Science Économique Appliquée, nr 118, Paris, ss. 141 (rec. Wojciech Karpiński)	334
M. W. Tate, R. C. Clelland, <i>Nonparametric and Shortcut Statistics</i> Danville, Illinois 1959, The Interstate Printers and Publishers, Inc., ss. X + 174 (rec. Stanisław Borowski)	339
E. Devons, <i>An Introduction to British Economic Statistics</i> , Cambridge 1961, University Press (rec. Stanisław Borowski)	341
N. K. Drużynin, <i>Matematiko-statisticheskie metody analiza eksperimentalnych danych w towarowiedenii</i> , Moskwa 1961, Gos. Izd. Torg. Lit., ss. 164 (rec. Stefan Abt)	342
F. Zweig, <i>The Worker in an Affluent Society</i> , London 1962, Heinemann, ss. 268 (rec. Zbigniew A. Żechowski)	344
A. Podgórecki, <i>Socjologia prawa</i> , Warszawa 1962, Wiedza Powszechna, ss. 227 (rec. Barbara Kowalska)	349

III. PRZEGLĄD ORZECZNICTWA

<i>Orzecznictwo cywilne Sądu Najwyższego</i> (zebrał Witold Świącicki)	353
<i>Orzecznictwo karne Sądu Najwyższego</i> (zebrał Stefan Kalinowski)	358
<i>Orzecznictwo Sądu Najwyższego w sprawach o zaopatrzenia emerytalne i orzecznictwo Trybunału Ubezpieczeń Społecznych</i> (zebrał Czesław Wasilkowski)	364
<i>Orzecznictwo Głównej Komisji Arbitrażowej</i> (zebrał Zenon Klafkowski)	368

IV. SPRAWOZDANIA I KOMUNIKATY

<i>75-lecie urodzin i 50-lecie pracy Profesora doktora Czesława Znamierowskiego</i>	375
<i>Bibliografia prac Profesora doktora Czesława Znamierowskiego</i> (zebrała Anna Michalska)	377
<i>Adam Krzyżanowski (1875—1963)</i> (Edward Taylor)	382
<i>Stefan Żardecki (1887—1963)</i> (Zbigniew Zakrzewski)	384
<i>Bolesław Wiewióra (1927—1963)</i> (Alfons Klafkowski)	387
Kontakty zagraniczne Wydziału Prawa UAM w Poznaniu z zagranicą w okresie od 1 V do 31 XII 1962 r. (Krzysztof Skubiszewski)	389
Rozprawy doktorskie na Wydziale Prawa UAM w Poznaniu w okresie Od 1 I do 31 III 1963 r. (A. M.)	391
Rozprawy doktorskie na Wydziale Ogólno-Ekonomicznym WSE w Poznaniu w okresie od 1 IX do 3 XI 1962 r.	392

CONTENTS

I. ARTICLES

Witold F. Dąbrowski, Adjunct of the Adam Mickiewicz University in Poznań, <i>Lenin's Conception of the Public Prosecutor's Office</i>	1
Bolesław Wiewióra, Docent of the Adam Mickiewicz University in Poznań, <i>Territorial Sovereignty in the Sentences of the International Court of Justice 1960—1962.</i>	13
Maciej Świącicki, Professor of the School of Planning and Statistics in Warsaw, <i>The Standart of Work — a Legal Problem</i>	31
Jerzy Jakubowski, Adjunct of the School of Planning and Statistics in Warsaw, <i>The Character of the Mercantile Usage in the Sale of Goods of the Polish Foreign Trade</i>	43
Henryk Popławski, Public Prosecutor in Łódź, <i>The Attempt cum dolo eventuali.</i>	65
Tadeusz Cyprian, Professor of the Adam Mickiewicz University in Poznań, <i>The Draft of a Penal Code of the German Federal Republic.</i>	79
Wacław Wilczyński, Lecturer of the School of Economics in Poznań, <i>Criterion of the Best Exploitation of Resources in Socialist Economy.</i>	105
Zygmunt Kowalczyk, Adjunct of the School of Economics in Poznań, <i>The National Revenue and the Conception of the System of Social Accounts.</i>	119
Konstanty Eckhardt, Adjunct of the School of Economics in Poznań, <i>Statistical Comparison as the Basis of the Research into the Development of Employment in National Economy</i>	131
Stanisław Borowski, Docent of the School of Economics in Poznań, <i>The Reserves of Workmen in the Country an Object of a Statistical Research</i>	145
Erich Strohbach, Senior Assistant of the School of Economics in Berlin, <i>Some Principal Problems of Statistical Mensuration of Fecundity.</i>	163
Kazimierz Oryl, Adjunct of the Adam Mickiewicz University in Poznań, <i>Some Aspects of Technological Changes of the Employment in the Economy of Capitalistic Countries.</i>	171
Stanisław Wierzchosławski, Adjunct of the School of Economics in Poznań, <i>Criteria of the Appraisalment of the Results of the Inquiry into the Efficacy of Trade</i>	191

СОДЕРЖАНИЕ

I. СТАТЬИ

Адъюнкт Университета им. А. Мицкевича в Познани, др Витольд Ф. Домбровски, <i>О ленинской концепции прокуратуры</i>	1
Доц. Университета им. А. Мицкевича в Познани, др Болеслав Вевюра, <i>Проблемы территориального суверинитета в судебной практике Международного Трибунала Справедливости в 1960—1962 гг.</i>	13
Проф. Главной Школы Планирования и Статистики в Варшаве, др Мацей Свентицки, <i>Норма труда — юридическая проблематика</i>	31
Адъюнкт Варшавского Университета, др Ежи Якубовски, <i>Роль торгового обычая в продаже в польской внешней торговле</i>	43
Прокурор, мгр Генрик Поплавски (Лодзь), <i>Попытка с условным намерением</i>	65
Проф. Университета им. А. Мицкевича в Познани, др Тадеуш Циприан, <i>Проект нового кодекса уголовного права в Ф. Р. Г.</i>	79
Ст. преподаватель Высшей Экономической Школы в Познани, др Вацлав Вильчински, <i>Критерий оптимального использования ресурсов в социалистическом хозяйстве</i>	105
Адъюнкт Высшей Экономической Школы в Познани, др Зигмунт Ковальчик, <i>Национальный доход и концепция общественного счетоводства</i>	119
Адъюнкт Высшей Экономической Школы в Познани, др Константы Экгардт, <i>Статистические сопоставления как основа исследования развития структуры рабочей силы в народном хозяйстве</i>	131
Доц. Высшей Экономической Школы в Познани, др. Станислав Воровски, <i>Критерий классификации и районирования резервов рабочей силы в сельском хозяйстве</i>	145
Ст. ассистент Высшей Экономической Школы в Берлине, др Эрих Штробах, <i>Некоторые узловые проблемы статистического измерения плодовитости</i>	163
Адъюнкт Университета, им. А. Мицкевича в Познани, др Казимеж Орыль, <i>Некоторые аспекты технологических преобразований структуры рабочей силы в хозяйстве капиталистических стран</i>	171
Адъюнкт Высшей Экономической Школы в Познани, др Станислав Вешхославски, <i>Критерий оценки результатов анкетных исследований эффективности торговли</i>	191

Проф. Варшавского Университета, др Северин Журавицки, <i>Развитие оперативных исследований и машинных вычислений относительно экономических проблем</i>	211
Проф. Университета им. А. Мицкевича в Познани, др Чеслав Знамеровски, <i>Заместитель и орган</i>	221
Мгр Боженна Хмелевска (Западный Институт), <i>Проблемы стабилизации сельского населения на Западных Землях</i>	243.
II. SURVEY OF LITERATURE	269
III. SURVEY OF DECISIONS	353
IV. ОТЧЕТЫ И СООБЩЕНИЯ	375